

Servicedocument 'Invoering Centraal Ontwikkelde Examens Nederlands 3F' in schooljaar 2014/2015

Schooljaar 2014/2015 is het eerste jaar dat de examinering Nederlands 3F van invloed is op de slaag/zak-beslissing voor niveau 4 studenten die dan diplomeren. Wat dit allemaal kan betekenen voor de opleiding en het onderwijs zetten we in dit document op een rijtje.

+ Hoe wordt het vak Nederlands geëxamineerd?

Het examen Nederlands bestaat uit een instellingsexamen en een centraal ontwikkeld examen.

Het instellingsexamen bevat de onderdelen spreken, gesprekken en schrijven en taalverzorging. Het instellingsexamen is de verantwoordelijkheid van de onderwijsinstelling. Deze bepaalt de manier van examineren en de beoordelingscriteria.

Het centraal examen bevat de onderdelen lezen en luisteren. Dit is een digitaal examen dat in vaste periodes centraal aangeleverd wordt. Ook de beoordeling gebeurt centraal en wordt na afloop van het examen door Cito aangeleverd aan de opleiding.

+ Voor welke studenten geldt de (centrale) examinering Nederlands?

Alle studenten die vanaf 1 augustus 2010 zijn gestart met een opleiding op mbo 4 of studenten die zijn gestart op basis van een kwalificatiedossier vanaf 2010, zijn verplicht om een examen Nederlands af te leggen. Het resultaat van dit examen is vanaf diplomeringjaar 2014/2015 van invloed op de slaag/zak-beslissing voor niveau 4.

+ Hoe ziet de slaag/zak-regeling eruit bij de invoering van de examinering Nederlands 3F

Bij de slaag/zak-regeling moet ook Engels meegenomen worden.

Voor de cohorten 2010 en 2011 geldt dat het eindcijfer voor Nederlands niet lager dan een 5 mag zijn. Voor Engels (of een andere mvt) geldt dat ten minste 3 van de 5 taalvaardigheden voldoende moeten worden afgesloten op het vereiste ERK-niveau, mits de moderne vreemde taal is opgenomen in deel B van het kwalificatiedossier.

Voor de cohorten vanaf 2012 geldt dat van de eindcijfers voor Nederlands en Engels er één onvoldoende mag zijn (niet lager dan een 5). Het andere cijfer moet ten minste een 6 zijn.

NB: Voor studenten die diplomeren vóór 1 oktober 2014 is de slaag/zak-regeling voor Nederlands nog niet van toepassing. Voor Engels geldt de slaag/zak-regeling wel, wat voor de cohorten vanaf 2012 betekent dat het eindcijfer niet lager dan een 5 mag zijn.

+ Hoe komt het cijfer voor Nederlands tot stand?

De instelling bepaalt het cijfer voor het instellingsexamen op één cijfer achter de komma. Het cijfer voor het centraal examendeel wordt ook op één cijfer achter de komma aangeleverd. Deze beide cijfers worden gemiddeld en afgerond op een geheel getal. Dit is het eindcijfer voor Nederlands, dat op het diploma wordt vermeld.

Het is mogelijk dat ofwel het instellingsdeel ofwel het centraal deel van het examen met een cijfer lager dan een 5 wordt afgerond. Dit kan worden gecompenseerd door het cijfer op het andere

examenonderdeel.

✚ Hoe moeten de resultaten vermeld worden op het diploma?

De manier waarop de resultaten moeten worden vermeld is afhankelijk van het jaar waarin de student met zijn opleiding is gestart.

Voor de cohorten 2010 en 2011 geldt dat de behaalde resultaten voor Nederlands en Engels vermeld kunnen worden op een bijlage bij het diploma.

Voor de cohorten vanaf 2012 geldt dat de behaalde resultaten voor Nederlands en Engels vermeld worden op de resultatenlijst bij het diploma (volgens het modeldiploma).

✚ Wanneer vindt de examinering van Nederlands plaats?

De centrale examinering dient plaats te vinden in de tweede helft van de reguliere opleidingsduur van de opleiding. Bij opleidingen van twee jaar of korter vindt het centraal examen plaats in de laatste 12 maanden van de opleiding.

Het moment van afname van het instellingsexamen is instellingsbeleid.

Afname van het centraal examen Nederlands 3F is mogelijk gedurende 4 perioden in het jaar. Deze periodes zijn:

P2: van 24 november tot en met 7 december 2014

P3: van 2 februari tot en met 15 februari 2015

P4: van 13 april tot en met 26 april 2015

P5: van 25 mei tot en met 7 juni 2015.

Wanneer de terugkoppeling van de resultaten door Cito plaatsvindt wordt beschreven in het activiteitenplan 2014-2015 dat op www.examenbladmbo.nl te vinden is.

✚ Welke herkansingsmogelijkheden zijn er voor studenten die niet zijn geslaagd voor het centraal examen Nederlands?

De instelling is verplicht om de student minimaal één herkansing voor het centraal examen aan te bieden tijdens de reguliere opleidingsduur. Meer herkansingen mag, maar is niet verplicht.

Het is niet mogelijk voor de student om het gemaakte examen in te zien. Wel is in de terugkoppeling van de resultaten te zien hoe de leerling gescoord heeft op de vaardigheden lezen en luisteren ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Het aantal herkansingen voor de instellingsexamens is instellingsbeleid.

✚ Kunnen studenten vrijstelling krijgen voor het examen Nederlands?

Een student die in schooljaar 2013/2014 (in de tweede helft van zijn opleiding) een pilot centraal examen Nederlands met een voldoende resultaat (minimaal een 5,5) heeft afgelegd kan een vrijstelling krijgen voor het centraal examen in schooljaar 2014/2015.

Vrijstelling is ook mogelijk voor het instellingsexamen, wanneer studenten in een eerdere mbo-opleiding een instellingsexamen hebben behaald waarbij voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- het cijfer voor het instellingsexamen was ten minste een 5,5
- het cijfer is vastgesteld in schooljaar 2012/2013 of 2013/2014

- het cijfer was gebaseerd op het referentiekader Nederlands 3F.

NB: Hier is alleen de vrijstellingsmogelijkheid beschreven bij diplomering in 2014/2015. Bij diplomering in latere studie jaren gelden andere regels.

NB: Vrijstelling op basis van een havo of vwo diploma Nederlands is niet mogelijk omdat deze voor het eerst pas in 2014/2015 geijkt zijn op het referentieniveau 3F en/of 4F.

NB: Het is beleid van de instelling om studenten vrijstelling van onderwijs te geven.

Wat zijn de mogelijkheden voor studenten met een beperking?

In de *Special needs special* die door het College voor Examens wordt uitgegeven, is alle informatie te vinden over hulpmiddelen die zijn toegestaan voor studenten met een beperking.

Voor studenten met dyslexie worden centrale examens aangeleverd waarbij de teksten zijn verklankt. Daarnaast is het toegestaan deze studenten 30 minuten extra te geven bij het centraal examen. Het is daarbij wel van belang dat de studenten tijdens de opleiding en tijdens het instellingsexamen ook gebruik hebben kunnen maken van deze hulpmiddelen.

Deze informatie is ook te vinden op www.examenbladmbo.nl.

Waar kan ik meer informatie vinden over de examinering van Nederlands?

Meer informatie over de regelgeving rond de invoering van de examinering Nederlands 3F is op verschillende plekken te vinden op de website van het Steunpunt:

www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl.

- Cohortenschema 'Kaders en regelgeving examinering generieke eisen Nederlands, rekenen en Engels
- Servicedocument Examinering generieke en beroepsspecifieke eisen
- Herzien servicedocument Wijziging Examen- en kwalificatiebesluit Beroepsopleidingen WEB
- Servicedocument Slaag-/zakregeling met centraal ontwikkelde examens Nederlands en rekenen.
- Voorbeeld instellingsexamens Nederlands spreken, gesprekken en schrijven.

Meer informatie over de centrale examens is te vinden op *examenblad mbo*:

www.examenbladmbo.nl.

- Syllabus Nederlands 3F
- Voorbeeldexamens Nederlands 3F.